

Bijzondere btw-regimes en Tax Category Codes in België

Voorafgaande

De TaxCategoryCodes (verder TCC) komen uit een codelijst van de verenigde naties: [UN Code List 5305 - Duty or tax or fee category code](#). EN16931 beperkt echter welke waarden mogen gebruikt worden.

Volgende codes mogen NIET gebruikt worden. In de revisie van 2026 zullen deze codes wel gebruikt kunnen worden voor specifieke nationale regelingen (oa. de margeregeling). De datum van inwerkingtreding moet nog bepaald worden.

- N – Nationale regelingen (National schemes)
- D – Reisbureaus (Travel agents)
- F – Tweedehandsgoederen (Second hand goods)
- I – Kunstwerken (Works of art)
- J - Verzamelobjecten en antiquiteiten (Collector's items and antiques)

Deze nota verduidelijkt de meest geschikte toewijzing van de tax category codes aan een aantal bijzondere btw-situaties naar Belgisch recht. De huidige en toekomstige situatie worden samengevat.

Inhoudsopgave

- 1. Btw-margeregeling**
- 2. Recuperatieproducten**
- 3. Verkoop van tabaksfabrikaten**
- 4. Doorgefactureerde voorschotten voor rekening van derden**
- 5. Gebruik van code AE**
- 6. Driehoeksverkeer**
- 7. Betekenis van “Zero-rated” (Z) in België**
- 8. Betekenis van “Exempt” (E) in België**

Samenvatting huidige situatie

Samenvatting toekomstige situatie

1. Btw-margeregeling (tweedehandse goederen, kunst, verzamelobjecten, reisbureaus)

Voorbeeld

- Inkoopwaarde: 200€
- Verkoopwaarde: 300€
- Winstmarge: 100€
- Btw op de winstmarge (21%): $100 \times 21/121 = 17,36€$
- Aangifte: rooster 00: 200€ | rooster 03: 82,64€ | rooster 54: 17,36€

Analyse

- De btw-margeregeling is een optionele **bijzondere heffingswijze** waarbij btw wordt berekend op de winstmarge, niet op de volledige vergoeding. Op de factuur mag geen btw staan. Dit voorkomt dat de koper ten onrechte denkt dat hij btw kan aftrekken. De berekening van de af te dragen btw gebeurt dus niet via de factuur, maar moet afzonderlijk worden bijgehouden.
- De “inkoopwaarde” vormt **geen vrijgestelde handeling** in de zin van het W.BTW (opname bedragen in rooster 00).
- De **specifieke tax category** codes voor margeregelingen zijn momenteel niet toegelaten.

Aanbevolen TCC

- **E (Exempt)**: verkoopwaarde (toepassing 0% btw: geen vermelding btw op de factuur zoals voorgeschreven) (de berekening van de af te dragen btw gebeurt dus niet via de factuur, maar moet afzonderlijk worden bijgehouden). (O – Not subject of VAT – verhindert dat de btw-nummers van verkoper en koper worden vermeld - validatieregel BR-O-02 – en wordt om die reden niet aanbevolen)
- **Tax Exemption Reason**: “Levering onderworpen aan de bijzondere regeling van belastingheffing over de winstmarge. Btw niet aftrekbaar.”

2. Recuperatieproducten onder administratieve tolerantie (Aanschrijvingen nrs. [120/1971](#) en [88/1970](#) – verkopen in rooster 00)

Analyse

- Het betreft handelingen waarbij de btw niet verschuldigd is krachtens een administratieve tolerantie
- Er is geen wettelijk 0 % btw-tarief van toepassing.

Aanbevolen TCC

- **E (Exempt)** (O – Not subject of VAT – verhindert dat de btw-nummers van verkoper en koper worden vermeld - validatieregel BR-O-02 – en wordt om die reden niet aanbevolen)
- **Tax Exemption Reason**: “Recuperatieproducten. BTW niet toegepast. Aanschrijvingen van 15 december 1970, nr. 88 en van 30 juli 1971, nr. 120.”

3. Verkoop van tabaksfabrikaten (btw voldaan via fiscale bandjes, opname verkopen in rooster 00, [KB13](#))

Analyse

- De btw wordt vooraf voldaan via fiscale bandjes, waardoor de levering **buiten de normale heffingsregeling** valt.

Aanbevolen TCC

- **E (Exempt)** (O – Not subject of VAT – verhindert dat de btw-nummers van verkoper en koper worden vermeld - validatieregel BR-O-02 – en wordt om die reden niet aanbevolen)
- **Tax Exemption Reason: “Tabaksfabrikaten : BTW voldaan bij de bron en niet aftrekbaar”**

4. Doorgefactureerde voorschotten voor rekening van derden (artikel 28, 5° Wbtw)

Analyse

- Het betreft voorgesloten bedragen die geen **deel uitmaken van de maatstaf van heffing**.
- Deze bedragen vallen juridisch **buiten de btw-sfeer**.

Aanbevolen TCC

- **E (Exempt)** (O – Not subject of VAT – verhindert dat de btw-nummers van verkoper en koper worden vermeld - validatieregel BR-O-02 – en wordt om die reden niet aanbevolen)
- **Tax Exemption Reason: “Doorgerekende voorschotten (art. 28,5° W.BTW)”**

5. Gebruik van code AE — verlegging van heffing binnen België

Toepassingsgevallen (niet-exhaustief)

- Werken in onroerende staat (artikel 20 KB nr. 1)
- Diensten en leveringen door niet in België gevestigde belastingplichtigen (artikel 51, §2, 5° Wbtw)
- Leveringen van gas en elektriciteit (artikel 51, §2, 6° Wbtw)
- Administratief aanvaarde gevallen van verlegging van heffing

Analyse

- Het betreft handelingen die **belastbaar zijn in België**, waarbij de **afnemer schuldenaar van de btw** is.

Aanbevolen TCC

- **AE (reverse charge)**
- **Tax Exemption Reason: “Verlegging van heffing”**
- **Invoice Note: “Verlegging van heffing. Bij gebrek aan schriftelijke betwisting binnen een termijn van één maand na de ontvangst van de factuur, wordt de afnemer geacht te erkennen dat hij een belastingplichtige is gehouden tot de indiening van periodieke aangiften. Als die voorwaarde niet vervuld is, is de afnemer ten aanzien van die voorwaarde aansprakelijk voor de betaling van de verschuldigde belasting, interesten en geldboeten.”**

6. Driehoeksverkeer

Analyse

- Afhankelijk van de situatie (vereenvoudigd driehoeksverkeer, België als lidstaat 1, 2 of 3, aan welke levering wordt het vervoer toegerekend) kan de handeling zowel een **vrijgestelde intracommunautaire levering, als een lokale levering zijn**¹.

Aanbevolen TCC

- Indien vrijgestelde IC-levering: **K (Intra-EU exempt)**
- Indien lokale levering: **AE (verlegging van heffing)**

7. Betekenis van “Zero-rated” (Z) in België

Analyse

- **Z** is uitsluitend van toepassing wanneer de Belgische btw-wetgeving **uitdrukkelijk een tarief van 0%** voorziet. In België zijn dergelijke 0%-tarieven zeldzaam (periodieke publicaties, onder voorwaarden).
- Vrijstellingen met recht op aftrek (artikelen 39–42 Wbtw) zijn **geen 0%-tarieven** en vallen niet onder Z.

Aanbevolen TCC

- **Z** uitsluitend bij een wettelijk vastgelegd 0%-tarief

8. Betekenis van “Exempt” (E) in België

Analyse

- **E** betreft vrijgestelde handelingen zonder btw-heffing waarvoor **geen specifieke TCC** bestaat.
- Vrijstellingen:
 - artikel 44 en 44bis Wbtw → vrijstelling zonder recht op aftrek
 - artikelen 39–42 Wbtw → vrijstelling met recht op aftrek, maar deze hebben een specifieke TCC **G** of **K**

Aanbevolen TCC

- **E** voor binnenlandse vrijstellingen die niet onder G of K vallen

Opmerking

- De lijst met vrijstellingscodes (VATEX) is niet volledig. Er wordt gewerkt aan een lijst met BE specifieke vrijstellingen (aanvullend met VATEX-EU).

¹ Zie btw-commentaar, Boekwerk VI: Specifieke topics - Hoofdstuk 16. Specifieke topics - Afdeling 9 - Intracommunautaire ketentransacties en intracommunautair driehoeksverkeer

Samenvatting huidige situatie

Cod e	Gebruik
S	Binnenlandse leveringen/diensten aan 21%, 12% of 6%
Z	Werkelijk wettelijk 0%-tarief (periodieke publicaties onder voorwaarden)
AE	Lokale verlegging van heffing
K	Intracommunautaire leveringen en diensten
G	Uitvoer buiten de EU
E	Binnenlandse btw-vrijstellingen en andere speciale regimes (in afwachting van de uitbreiding van de codelijst)
O	Handelingen buiten de btw-sfeer, maar BR-O-02 verhindert dat het btw-nummer van verkoper en koper wordt vermeldt - en wordt om die reden niet aanbevolen. Bij de revisie van EN16931 wordt deze validatieregel geschrapt.

Samenvatting toekomstige situatie (datum te bepalen)

Cod e	Gebruik
S	Binnenlandse leveringen/diensten aan 21%, 12% of 6%
Z	Werkelijk wettelijk 0%-tarief (periodieke publicaties onder voorwaarden)
AE	Lokale verlegging van heffing
K	Intracommunautaire leveringen en diensten
G	Uitvoer buiten de EU
E	Binnenlandse btw-vrijstellingen
O	Handelingen buiten de btw-sfeer
N	Nationale regelingen (recuperatieproducten, tabaksfabricaten, ...)
D	Margeregeling reisbureaus
I	Margeregeling tweedehandsgoederen
F	Margeregeling kunstwerken
J	Margeregeling verzamelobjecten en antiques